

ΕΚΘΕΜΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2022

Αφιέρωμα στην επέτειο των σεισμών 1953

Την Κυριακή 9 Αυγούστου, την Τρίτη 11 και την Τετάρτη 12 Αυγούστου 1953 σημειώθηκαν ισχυροί σεισμοί που είχαν ως αποτέλεσμα την καταστροφή των νησιών Ιθάκης, Κεφαλονιάς και Ζακύνθου. Όσον αφορά στην Κεφαλονιά καταστροφικός ήταν ο σεισμός τα χαράματα της Τρίτης, που έπληξε ιδιαίτερα την ανατολική και νοτιοανατολική πλευρά της και είχε και ανθρώπινα θύματα. Την Τετάρτη, 12 Αυγούστου 1953 και ώρα 11.25, σημειώθηκε ισχυρότατος τεκτονικός σεισμός 7,2 της κλίμακας Ρίχτερ, ο οποίος έπληξε ιδιαίτερα τη

Ζάκυνθο και την Κεφαλονιά και σχεδόν ισοπέδωσε τα δύο νησιά. Στην Κεφαλονιά έπληξε κυρίως τις πόλεις Ληξουρίου και Αργοστολίου, όπου σημειώθηκαν εκατοντάδες θύματα. Στο Φωτογραφικό Αρχείο του Κοργιαλενείου Μουσείου σώζεται πλήθος φωτογραφιών, οι οποίες αποκαλύπτουν και τεκμηριώνουν το μέγεθος της καταστροφής. Η κατάσταση ήταν απελπιστική. Την περιγράφει βιωματικά και αρκετά παραστατικά ο Αγγελο-Διονύσης Δεμπόνος στο βιβλίο του *Το Χρονικό του Σεισμού(1976)*, όπου παραθέτει και μαρτυρίες ανθρώπων και αποσπάσματα από δημοσιεύματα εφημερίδων. Προς βοήθεια έσπευσαν, πριν εμφανιστούν ελληνικά πλοία, ισραηλινά, αγγλικά και αμερικάνικα πολεμικά πλοία, των οποίων οι άντρες με υπεράνθρωπες προσπάθειες απεγκλώβισαν τραυματίες από τα ερείπια, έδωσαν τις πρώτες βοήθειες, ενώ τους σοβαρούς τραυματίες μετέφεραν στην Πάτρα. Παράλληλα μοίρασαν νερό, γάλα και άλλα τρόφιμα, φαρμακευτικό υλικό, κουβέρτες και οτιδήποτε μπορούσε να βοηθήσει τους έντρομους και απελπισμένους κατοίκους.

Δεν είναι εξακριβωμένο ποιας εθνικότητας τα πλοία έφθασαν πρώτα, γιατί, όπως αναφέρει ο Αγγελο-Διονύσης Δεμπόνος, οι μαρτυρίες διαφόρων σεισμοπαθών είναι αλληλοσυγκρουόμενες, ενώ τα αρχεία των πλοίων δεν ήταν ακόμη προσιτά στους ερευνητές, οι οποίοι ασχολήθηκαν με το θέμα. Πάντως, κατά τις 6 τα ξημερώματα της Πέμπτης 13 Αυγούστου, οι Αργοστολιώτες είδαν με έκπληξη στο λιμάνι του Αργοστολίου τέσσερα πολεμικά πλοία του Ισραηλινού Πολεμικού Ναυτικού, στα οποία αφιερώνεται και το παρόν σημείωμα. Τα πλοία αυτά έπλεαν στο Ιόνιο και μόλις έλαβαν το σήμα για τον καταστρεπτικό σεισμό έσπευσαν στο νησί για να προσφέρουν βοήθεια. Η εφημερίδα *Η Καθημερινή*, 23 Αυγούστου 1953, έγραψε:

Όταν μοίρα του ισραηλινού στόλου πληροφορείται εν πλω προς την Παλαιστίνη την πλήξασαν τας νήσους συμφοράν ο αρχηγός της, μεταβαλών αυτοβούλως πορείαν, κατευθύνεται ολοταχώς προς τα Επτάνησα ζητών εκ των υστέρων την έγκρισιν της Κυβερνήσεώς του, η οποία και προθύμως του παρέχεται.

Ένα από τα πλοία έμεινε στο λιμάνι για να συντονίζει την επιχείρηση διάσωσης, ενώ τα άλλα πηγαينوέρχονταν, όπως και τα πλοία του Βρετανικού και του Αμερικανικού Στόλου, μεταφέροντας τραυματίες και εφόδια. Η «δαιμονική ορμή» των ισραηλινών ναυτών εξάιρεται από αυτόπτες μάρτυρες και από τους ανταποκριτές των διαφόρων ειδησεογραφικών πρακτορείων. Έμειναν στην Κεφαλονιά τέσσερες μέρες και έφυγαν όταν τους τελείωσαν όλα τα εφόδια. Στο Κοργιαλένιο Μουσείο σώζεται ο θυρεός του πλοίου INS MISGAV, το οποίο πιθανότατα ήταν εκείνο το πλοίο, το οποίο παρέμεινε στο λιμάνι καθώς και αφίσσα με τα τέσσερα πλοία, η οποία εκδόθηκε από το Πολεμικό Ναυτικό του Ισραήλ το 2003, στην επέτειο των 50 χρόνων από τους σεισμούς 1953.

Α΄ ΘΥΡΕΟΣ

Θυρεός του πλοίου ISN MISGAV, ξύλο και μέταλλο, 26x20 εκ.

Στο πεδίο απεικονίζεται ήλιος να ανατέλλει από τη θάλασσα και πάνω στις ακτίνες του διασταυρώνονται χιαστί τηλεσκόπιο και άγκυρα που καταλήγει σε λόγχη. Κάτω από τη σχηματοποιημένη θάλασσα φέρει ανάγλυφη επιγραφή στα εβραϊκά.

Από τον θυρεό αυτό εμπνεύστηκε ο ζωγράφος Αλέξης Αυλάμης και φιλοτέχνησε, με την εγκαυστική μέθοδο, μια σύνθεση, με τον τίτλο *Ο στόλος της αγάπης και της ελπίδας*, στην οποία άνω

Αλέξης Αυλάμης, *Ο στόλος της αγάπης και της ελπίδας*, 2022, εγκαυστική σε ξύλο, 30x30 εκ.

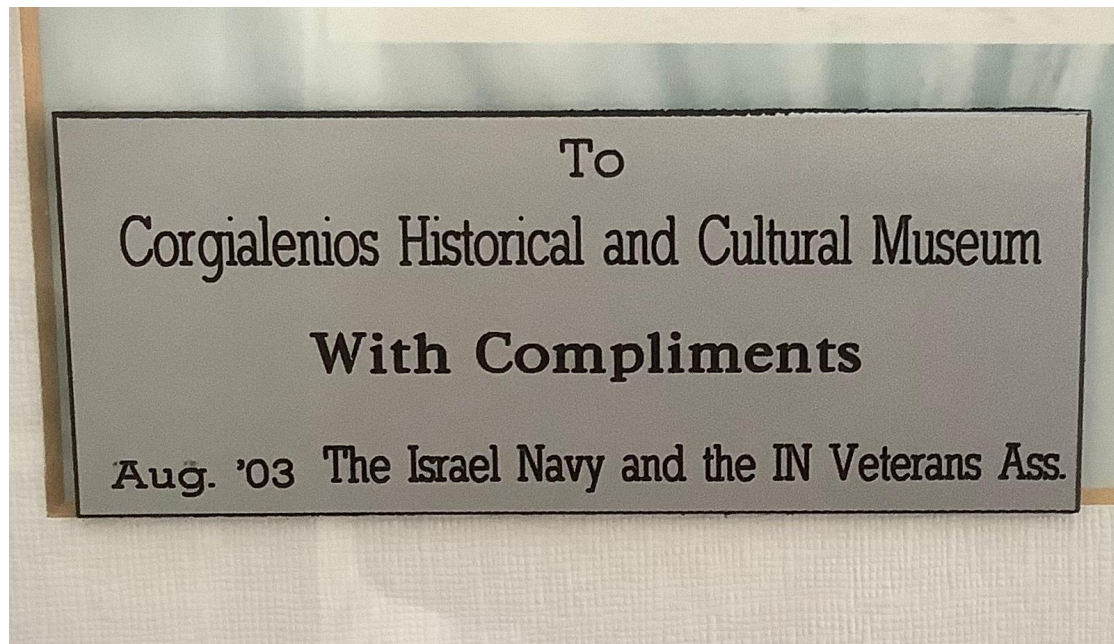
απεικονίζεται ο θυρεός και κάτω ανάγλυφος γεωφυσικός χάρτης της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης, κάτω από τον οποίο γράφεται στα εβραϊκά η λέξη «ευχαριστώ». Το σύγχρονο έργο εκτίθεται στο Κοργιαλένιο Μουσείο, στο πλαίσιο της ατομικής έκθεσης του ζωγράφου, η οποία θα διαρκέσει έως και την 21^η Οκτωβρίου 2022. Όπως γράφει ο ίδιος, «ο πίνακας είναι μια ένδειξη ευγνωμοσύνης προς την ανθρώπινη βοήθεια του Ισραηλινού Πολεμικού Ναυτικού».

Β)ΑΦΙΣΣΑ:

Ισραηλινό Ναυτικό, Η πενήτηκοστή επέτειος της επιχείρησης διάσωσης της Κεφαλονιάς από το Ισραηλινό Ναυτικό 1953-2003, 2003, φωτογραφία, 43x60 εκ.

Στην αφίσσα απεικονίζονται παρατεταγμένα το ένα δίπλα στο άλλο τα τέσσερα πλοία, τα ονόματά και οι θυρεοί τους: INS MIZNAK, INS MISGAV, INS HASHOMER, INS MIVTACH. Όπως προκύπτει από την πινακιδούλα με επιγραφή, η οποία έχει προστεθεί κάτω αριστερά, την αφίσσα προσέφεραν οι Ισραηλινοί στο Κοργιαλένιο Μουσείο το

2003. Στο Αρχείο του Μουσείου δεν εντοπίσαμε κανένα άλλο στοιχείο, οπότε υποθέτουμε, ότι και τον θυρεό τον προσέφεραν τότε οι Ισραηλινοί.

Δώρα Μαρκάτου

Πηγές - Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Φωτογραφικό Αρχείο Κοργιαλενείου Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Αργοστολίου.

-Αγγελο-Διονύσης Δεμπόνος, *Το Χρονικό του Σεισμού του 1953*, Αργοστόλι 1976.

Γεώργιος Ν. Μοσχόπουλος – Κατερίνα Μαραβέγια-Κώστα (επιμ.), *Αργοστόλι Σεισμοί 1953. Το τέλος και η αρχή μιας πόλης*, πρόλογος Άκης Τσελέντης, Αργοστόλι, Κοργιαλένιο Ίδρυμα, τρίτη έκδοση, 2013.

-Πέτρος Χαρτοκόλλης, *Η Ψυχολογία των Κεφαλλήνων κατά τους σεισμούς του 1953*, διδακτορική διατριβή (1955), μετάφραση

**Βαρβάρα Αρ. Κουνάδη, Αργοστόλι, Εταιρεία Κεφαλληνιακών
Ιστορικών Ερευνών, σειρά Διατριβών και Μελετών αριθ. 19, 2017.**